

Carles Cassú, Girona, 7 de juliol de 2014

[Text basat en la sessió del Club de Lectura de la Biblioteca Just M. Casero de Girona que va tenir lloc el dia 6 de març de 2014]

FAUNA ANIMAL: EL POU I L'EVOCACIÓ DEL PASSAT

En Damià Bardera no el coneixia de res, jo. No el coneixia com a persona ni tampoc com a autor, no l'havia llegit. I resultava que era empordanès. I res, els dies passen i de cop ja ets allà un altre cop, amb aquella capsula tancada sobre el taulell, aquell lot de llibres, els 20 exemplars de *Fauna animal* destinats a ser consumits pel grup de lectura.

En Bardera m'ha agradat ja de bon començament perquè em fa pensar en el pati de casa. Vull dir en el pati dels meus pares quan jo era un nen: les gallines, el fang, els rosers, la tela metàl·lica, el gos escanyolit i vell... Tot llegint *Fauna animal* torno a veure, entre mig de les històries infantils, rurals i aparentment cruels, i fins i tot terribles i brutals i macabres que s'hi expliquen, coses que feia temps que no veia, en aquest cas les coses que podem recordar els qui ens vam criar en un barri i una època suburbials, quan hi havia nois de ciutat que encara vivien amb els animals i no eren tan diferents dels de poble: les botes negres d'aigua, les basses dels carrers mig asfaltats, la vora de la faldilla de les nenes que salten a la corda al descampat.

Ell diu que poua. Això ens va dir. Les paraules les treu, les va traient, d'un pou. També va parlar del mètode, de la tècnica, i de la feina d'escriure. Però el llibre ja estava llegit, i un cop vaig haver escoltat el que van anar dient els altres, aquelles persones que havien fet rotllana amb nosaltres, em va semblar entendre perquè m'havia agradat tant, el llibre. Perquè desencadena records. Perquè funciona així, com un desencadenant, o un catalitzador. Després la feina ja la fa cadascú, cada lector, que cada lector té la seva madalena o madalenes, i totes són per l'estil però

no n'hi ha cap d'igual . Així, cada història, cada relat, cada petit esquitx de realitat o de ficció que conté el llibre es multiplica i ja no és un, sinó que són tres, o vint o cinc mil històries, tantes com persones hi hagin posat els ulls.

En aquest cas dotze persones diferents, algunes força allunyades les unes de les altres en bastants aspectes, després de preguntar què significava un fragment en concret o de comentar amb to més aviat crític què pensaven d'un personatge o fins i tot de manifestar d'entrada que la majoria dels relats els hi havien semblat molt desagradables, acabaren, totes aquestes persones, una darrera l'altra, confessant a continuació que tal història els havia traslladat de nou a l'hort de l'avi, tal altra a la plaça asolellada del poble infantil dels estius i una tercera a la bassa aquella a la qual no te deixaven acostar perquè s'hi ofegaven les criatures: tal és la força, el poder evocador, dels escrits que componen *Fauna animal*.

No he llegit encara, de moment, cap altre llibre d'en Damià. I no és per falta d'interés. Ara ja sé que alguna cosa hi trobaré, o moltes, i ja ho faré. Potser serà aviat, que aviat en sortirà un de nou, segons m'ha explicat. Però encara no, penso, encara no, i no sé explicar ben bé perquè. Tant li fa. Posem-hi que és una superstició, i que penso que si el deixo enrera, aquest llibre, si n'hi superposo un altre que d'alguna manera el substitueixi, potser llavors perdre per sempre algunes coses que no vull perdre encara, com ara el tacte del pèl del clatell del meu gos, l'olor que feien les roses blanques dels rosers de la mare, o la frescor de la brisa d'estiu quan jeia sobre l'herba, després d'haver estat corrent, amb el cor bategant fort. Encara no, encara no. Vull seguir evocant. Vull seguir pouant, una mica més.